

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE KULTURTREGER ZA 2015.

Udruga Kulturtreger osnovana je 2003. godine a primarno joj je područje rada promocija knjige i književnosti, čitateljskih navika i kritičke kulture, prvenstveno među mlađom publikom te rad s mladima općenito. Udruga stvara prostor za raspravu o društvu i razvija nove modele interakcije između programa i publike potičući na društvenu odgovornost i angažman. Svojim programima udruga povezuje lokalnu zajednicu sa širim nacionalnim i međunarodnim kulturnim scenama.

U 2015. godini glavni projekti udruge Kulturtreger uključivali su redoviti rad Književnog kluba i kluba za mlade Booksa, redoviti rad portala za knjigu i književnost booksa.hr, te redoviti rad Centra za dokumentiranje nezavisne kulture. K tome udruga je organizirala i festival Revija malih književnosti – Baltik. Udruga Kulturtreger ima pet stalno zaposlenih osoba, od kojih je jedna na stručnom usavršavanju. Na realizaciji programa i projekata u 2015. godini sudjelovalo je 65 vanjskih suradnika te 17 volontera.

KNJIŽEVNI KLUB I KLUB ZA MLADE BOOKSA

Rad kluba Booksa podijeljen je na dnevni, večernji i edukacijski program.

1. Dnevni program

Klub Booksa nalazi se na adresi Martićeva 14d, u centru Zagreba. Klub je otvoren 6 dana u tjednu tijekom cijele godine, izuzev 1.siječnja, Uskrsa, Božića te tri tjedna kolektivnog godišnjeg odmora u ljetnim mjesecima. Radno vrijeme kluba je od 11 do 20 sati, a kada se navečer održava program, klub je otvoren do 22 sata. Tijekom dana članstvo kluba koristi klupski prostor za učenje i rad, bilo samostalno ili u grupi, održavanje sastanaka, te druženje. Za to im je osigurana sva potrebna infrastruktura a što se odnosi na korištenje čitaonice, info-punkta, bežičnog interneta i klupskog računala, te radnog prostora za sastanke. Čitaonicu čini oko tisuću i pol naslova koji pokrivaju domaću i stranu prozu i poeziju, publicističke naslove iz teorije književnosti, povijesti, filozofije, sociologije, knjige iz područja filma, kazališta i suvremene umjetnosti, dječju književnost i književnost za mlade, te naslove na engleskom, njemačkom, francuskom i talijanskom jeziku. Naslovi iz čitaonice dostupni su članstvu kluba tijekom cijelog radnog vremena. Razmjena knjiga omogućuje se čitateljima na pojedinačnoj razini u smislu da posjetitelji ili članovi koji žele posuditi na duže vrijeme ili zadržati neku knjigu, zauzvrat ostave naslove koje su pročitali. Osim toga, periodično se provode veće razmjene knjiga kada za predloženu donaciju od deset kuna članice i članovi mogu odabratи knjigu koju žele. Ovim akcijama prethode donacije knjiga klubu što podrazumijeva preuzimanje doniranih knjiga, njihov transport do kluba, sortiranje po žanrovima te pohranu u prostor kluba. U ovoj godini takva je akcija održana 7. listopada kada je ukupan prikupljeni iznos bio doniran Inicijativi za pomoć izbjeglicama 'Dobrodošli'. Naposljetku, klub Booksa sudjeluje i u akcijama drugih organizacija kada se prikupljaju knjige u humanitarne svrhe što je, primjerice, bio slučaj s akcijom za prikupljanje slikovnica za štićenike Centra za osobe s posebnim potrebama Sv. Filip i Jakov koju je organizirao Volonterski centar Zagreb.

Info-punkt je prostor u klubu u kojem se prikupljaju, sortiraju i prezentiraju promotivni materijali umjetničkih i kulturnih događanja u Zagrebu. Članstvu kluba dostupna je i kantina koja poslužuje pića i napatke te klupsko računalo s pristupom na mrežu. U 2015. godini u klub se učlanilo 940 novih članova/ica. Dnevni program kluba u 2015. godini ostvario je nešto više od 7,200 tisuća posjeta.

U dnevni program kluba potпадају и активности читателских клубова. Prvu komponentu Čitateljskog programa čine dva читателска клуба – **Booksa Book Club** i **3 Elementa Book Club**. Ovo je program kojeg karakterizira stalni interes te redovito privlači nove članice i članove. Važna je odlika ovih klubova što naglašavaju uključivost, odnosno članice i članovi sami predlažu naslove koji se čitaju te aktivno sudjeluju u kritičkom promišljanju literature. Iako je u njima jaka društvena komponenta ovi su programi obrazovnog karaktera gdje se stavlja naglasak na neformalnom prijenosu znanja. Booksa Book Club i 3 Elementa Book Club okupljaju 38 članova/ica. Sastanci klubova održavaju se jednom mjesечно a čitaju se isključivo prozni naslovi domaćih i stranih autora. Cilj čitateljskih klubova je, osim poticanja i promoviranja čitanja, strukturirano i kvalitetno provođenje slobodnog vremena te aktivnije uključivanje članova u rad organizacije. U izvještajnom razdoblju čitateljski klubovi obradili su sljedeće naslove: *Grk Zorba* Konstantina Kazantsakisa, *Žena koja je legla u krevet na godinu dana* Sue Townsend, *Život je pred tobom* Romaina Garyja, *Odesa*, Isaka Babelja, *Mort: roman o svijetu* Diska Terryja Pratchetta, *Dvorio sam engleskoga kralja*, Bohumila Hrabala, *Starac koji je čitao ljubavne romane*, Luisa Sepulvede, *San o ljubavi i smrti*, Filipa Davida, *Rituali*, Ceesa Nooteboom, *Tvrđava*, Meše Selimovića, *Marina*, Carlosa Luisa Zafona, *Društvo za književnost i pitu od krumpira s Guernseya*, Mary Ann Shaffer i Annie Barrows, *Tajnovita knjižara gospodina Penumbre*, Robina Sloana.

2. Večernji program

Večernji program kluba Booksa podijeljen je na književni, glazbeni i putopisni program te ugošćavanje ostalih organizacija ili pojedinačnih umjetnika/ca.

Književni program

U sklopu programa Književni budoar održana su 24 književna razgovora s književnicima, prevoditeljima, strip umjetnicima, umjetnicima koji se istovremeno bave glazbom i književnošću, kritičarima, izdavačima i urednicima, te teoretičarima književnosti. U programu su sudjelovali strip autori Jurica Starešinčić, Goran Duplančić, Marko Dješka, Dalibor Talajić, Nina Bunjevac, Frano Petruša, Ivan Svaguša i Sonja Gašperov. U strip programu su također sudjelovali Marko Šunjić, vlasnik najrelevantnije hrvatske strip izdavačke kuće Fibra, Tatjana Jambrišak, nagradjivana autorica te prevoditeljica specijalizirana, između ostalog, i za

područje stripa i Danijel Kuzmić, glavni urednik najvećeg i najvažnijeg regionalnog strip portala Stripovi.com. Književni budoar također je ugostio književnike i književnice Viktora Ivančića, Edu Popovića, Wolfganga Mullera Funka, Claru Rose Thornton, Andriju Škaru, Moniku Herceg te glazbenike koji pišu ili se bave izdavaštvom, a to su bili Srđan Đidić Marković, Pero Lovšin, Mirela Priselac Remi, Zdenko Franjić, Branislav Babić Kebra i Melita Sabljo. Kada se radi o teoretskom pristupu književnosti, ponajprije gledano iz kuta antropologije i pop kulture, u Književnom budoaru gostovali su znanstvenici Predrag Brebanović, Dean Duda, Emil Heršak, Maja Adžija, Krunoslav Nikodem, Katarina Peović Vuković, Tomislav Pletenac, Ivona Grgurinović. U književnom programu sudjelovale su i izdavačice Katarina Luketić i Dušanka Profeta iz Naklade Pelago, te izdavač Dejan Ilić iz 'Fabrike knjiga'. Ove godine uvedena je i nova serija tribina naziva Krnja književnost koja predstavlja književne žanrove s interdisciplinarnog stajališta. Povezujući antropologiju, sociologiju i književnost na tribini se raspravlja o redefiniciji popularnih književnih žanrova u popularnoj kulturi. Namjera je istaknuti neraskidivu vezu življene realnosti i knjige te popularne žanrove poput kriminalističkih romana, znanstvene fantastike, fantasyja, queer književnosti predstaviti preko važnih antropoloških i socioloških pitanja tj. disciplinarnih odrednica koje imaju svoj značaj u svakodnevnom životu čovjeka.

U suradnji s kolegama iz udruge Domino koji rade na projektima vezanima uz izdavaštvo organizirana je tribina 'Pljesnjive jagode' kojoj je povod bio izlazak istoimenog romana brazilskog autora Caia Fernanda Abreua, a osim o specifičnostima queer književnosti, razgovaralo se i o paralelama između brazilske i hrvatske književnosti gdje su svoje viđenje ovih tema dali mlada znanstvenica Majda Bojić te novinar i književnik Srđan Sandić. U suradnji s Multimedijalnim institutom, u sklopu njihovog simpozija Poesis, održano je gostovanje američke pjesnikinje Angele Rawlings. Kroz ovu godinu nastavljena je suradnja s Udrugom studenata južne slavistike A-302 s Filozofskog fakulteta u Zagrebu s kojom je organizirana tribina o slovenskoj poeziji koja je istovremeno tematizirala i problematiku prevođenja poetskih tekstova. Novu europsku pjesničku platformu Versopolis koja okuplja pjesničke festivali iz 11 zemalja u Booksi su predstavili Anja Kovač iz slovenske Beletrine (voditelj projekta) i Marko Pogačar, koordinator Goranovog proljeća, člana platforme Versopolis. Multimedijalni umjetnik – crtač, ilustrator i pisac – Davor Schunk predstavio je sredinom studenog drugi dio svog kolažnog rada *Sitna proza* zajedno s izdavačicom i spisateljicom Silvijom Šesto. U Booksi su se predstavili i talijanski pjesnik Marco Fazzini (u suradnji s Hrvatskim društvom pisaca), a održana je i tribina naziva O čemu govorimo kad govorimo o dječjoj književnosti na kojoj su sudjelovale autorice *Uvoda u dječju književnost*, Dubravka Žima i Marijana Hameršak te Boris Senker, Diana Zalar, Barbara Pleić Tomić i Berislav Majhut.

U sklopu Festivala europske kratke priče u Booksi su gostovali Harkaitz Cano, Zoran Ferić, Fernando Iwasaki, Miroslav Mićanović, Lionel Shriver i Mima Simić. Booksa je također ugostila i otvaranje prvog izdanja pjesničkog festivala 'Miljkovićevi dani'.

U književnom programu kluba Booksa sudjelovao je i David Albahari sa svojim programom Piščev dnevnik, u kojem je prvi gost bio jedan od najpoznatijih svjetskih poznavatelja povijesti čitanja te vlasnik respektabilne privatne knjižnice, Alberto Manguel. Sljedeće gošće programa Piščev dnevnik bile su Ajla Terzić, mlada bosanskohercegovačka spisateljica i kolumnistica, te Rumena Bužarovska, cijenjena makedonska spisateljica i amerikanistica.

Sva navedena događanja posjetilo je 1,106 osoba.

(Alberto Manguel i David Albahari u programu Piščev dnevnik)

Glazbeni program

Glazbeni program čini serija kantautorskih koncerata pod nazivom Škrabica, a ove je godine uspješno pokrenut i novi program naziva Audio klub@ Booksa.

Škrabicu su 2010. godine pokrenuli glazbenik i publicist Ante Perković, te njegovi kolege kantautori Nina Romić i Luka Belani. Od proljeća 2012. godine vođenje ovog programa preuzeo je glazbenik i aktivist Adam Semijalac. Koncept ovog programa podrazumijeva da se izvodi isključivo autorska glazba, nema obrada popularnih pjesama. Cilj je programa da pruži podršku mladim i/ili neafirmiranim glazbenicima koji stvaraju autorsklu glazbu, a osim ustupanja prostora za nastup i sve potrebne tehnike, klub Booksa pomaže i u promociji glazbenika putem slanja najava programa medijima, članstvu kluba putem newslettera te na društvenim mrežama. Škrabica se održavala svakog drugog četvrtka, a u 2015. godini nastupili/e su: JMZM, Gilbert, Mika Male, Ivana Picek, Mr. Albino, Sofie Jane, Romana Orešnik, The Yellow Buzz, Duet Jastuk, Dražen Franolić i Kamenko Ćulap, Bend Radost! i David Alanović, Denis Katanec, Hari & Fat sons, Martina Šver, Marko Vuković – Kimekai, Žarko Jovanovski, Zvonka Obajdin i NVL, Goran Markov Knežević, Mind Itches, Phaneron, Baby Back Ribs. Audio klub@Booksa također je ideja Ante Perkovića. Radi se o klubu koji je koncepcionalno zamišljen na temelju čitateljskih skupina, samo što se umjesto o knjigama razgovara o albumima glazbenika. Cilj je ovog programa da se potakne kritičko promišljanje kako trenutne glazbene produkcije i trendova koji je oblikuju, tako i pojedinih umjetnika i glazbenih žanrova koji su obilježili povijest tzv. urbane glazbe. Pilot sastanak kluba održan je u travnju ove godine a razgovaralo se o albumu „Bistriji ili tuplji čovek biva kad...“ grupe Šarlo Akrobata. Dobra posjećenost te aktivna uključenost svih sudionika u raspravu o navedenom albumu pokazali su kako postoji interes za ovakvim programom te je njegova provedba počela 25. listopada kada se raspravljalo o albumu „Soldatski bal“ grupe Plavi orkestar, a nastavila se 6. prosinca diskusijom o albumu „808's & Heartbreak“ Kanye Westa.

Događanja u sklopu Glazbenog programa posjetilo je 717 osoba.

(Škrabica, koncert grupe Phaneron)

Putopisni program

U putopisnom programu naglasak je bio na predavanjima putnika koji putuju na odgovoran način, odnosno ne koriste usluge turističkih agencija već putuju samostalno, koristeći tzv. low cost prijevoz i smještaj. Također, na četiri putopisna predavanja (Libija, Laos, Madagaskar, Od Kutereva do Kosova) bilo je govora i o mogućnostima volontiranja u zemljama odredišta jer su predavačice u zemljama o kojima su održale predavanje živjele kroz duži vremenski period te bile aktivno uključene u rad lokalnih organizacija civilnog društva kao volonterke. Ovo je program koji uživa konstantno veliki interes kako članova kluba, tako i medija. U ovoj godini putopisna predavanja su održali: Tamara Puhovski (Mongolija), Mejrema Reuter (Libija), Marina Kasa (Laos), Arijana Stepinac Kapetanović (Peru), Davorka Kitonić (Madagaskar), Filipini (Kristijan Grubišić), Riana Petanjek (SAD/ Route 66), Alen Vuković (Albanija), Anamarija Levak (Od Kutereva do Kosova), Ivona Bačelić Grgić (Riga, Vilnius, Tallin, Helsinki), te Ida Echkel i Stjepan Mati (Bali).

(putopisno predavanje Marine Kase o Laosu)

Sva navedena putopisna predavanja posjetile su 553 osobe.

Ugošćavanje ostalih organizacija ili pojedinačnih umjetnika/ca

Mnoge organizacije civilnog društva kao i umjetnici nemaju vlastiti prostor u kojem mogu prezentirati svoj rad, održati predstavljanje, okrugli stol ili tribinu. Stoga im klub Booksa, inzistirajući na vrijednostima solidarnosti i podrške, ustupa svoj prostor, sve tehničke resurse te pomoći u promociji njihovog rada kroz informiranje i oglašavanje putem klupske newslettera, portala booksa.hr, Facebook i Twitter profila te kroz obavještavanje medija o programu.

U 2015. godini u klubu Booksa organizirano je 36 javnih događanja:

- 'Filozofski cafe', udruga Kontekst, ovo je program koji se održava svake druge subote u popodnevnim satima od siječnja do polovice srpnja, te od rujna do polovice prosinca
- 'Rock, blues, poezija i proza', umjetnički duo Grofica Janković i Grof Kanizsai, 23.1.
- 'Okus doma', predstavljanje knjige, Centar za mirovne studije, 29.1.
- 'Putopis o Armeniji', Andrea Solar, 29.1.
- 'LARP Astra', Ivana Delač i Vesna Kurilić, 30.1.
- 'Hunting The Light', predstavljanje internetske foto zajednice, 13.2.
- 'Putopis o Rusiji', Ivana Đurić, 27.2.
- 'AUT-ova solivečer', udruga studenata Filozofskog fakulteta AUT, 12.3.
- 'Iranska Nova godina', putopisno predavanje, Ivona Denk, 26.3.
- 'HIR-om 3 opet oko svijeta!', Saša Fegić, udruga „Jadranski rekordi“, 8.4.
- 'Put u Tibet', putopis, Maja Pejčić, 24.4.
- 'Retorika i društvo', predstavljanje knjige, Davor Stanković i Gabrijela Kišiček, 8.5.
- 'Feministički kružok', Iva Paska, Aleksandar Puhek i Martina Nekić, ovo je inicijativa grupe građana koja se održava svake druge subote, naizmjenično s Filozofskim cafeom
- 'Dani ne/svjetske književnosti i kulture', književna večer, Udruga studenata južne slavistike A-302, 22.5.
- 'Predstavljanje Libre Libere br. 35. i 36.', redakcija časopisa, 26.5.
- 'Bantustan', predstavljanje knjige, Udruga Klub putnika, 29.5.
- 'Venezuela', putopisno predavanje Jadranke Varljen, 18.6.
- 'Humanitarna akcija 'udomljavanja knjiga', udruga Futura, daj šapu, 19.6.
- 'Toastmasters klub', predstavljanje debatnog kluba, 1.7.
- 'Priča o izvornom orijentalnom plesu', Silvia Zefirah, 2.7.
- 'Drugi kadar', predstavljanje radova polaznika radionice umjetničke fotografije udruge Drugi kadar, 3.7.
- 'About The City', program u sklopu konferencije Media & The City Fakulteta političkih znanosti, 24.9.

- 'Etika putovanja', tribina u organizaciji Tamare Puhovski, Borisa Veličana, Kristijana Grubišića i Hrvoja Jurića
- '15 dana', predstavljanje novih brojeva časopisa, redakcija časopisa, 16.10.
- Dnevnik Facebook idiota & Zvižduk s Fejsbukovca', predstavljanje projekata umjetnika Anđela Jurkasa i Denisa Giljevića, 30.10.
- 'Naše bake, naše majke', Centar za ženske studije, 31.10.
- 'Prema sustavu podrške žrtvama seksualnog nasilja', panel u sklopu VoxFeminae festivala, 5.11.
- 'Krajolici oskudice: Agata Pyzik i Owen Hatharley', predstavljanje knjiga, udruga SF:ius
- 'Karijerni cilj: profesionalni glazbeni novinar', predavanje Alexandra Samuelsona u sklopu Electronic Beats Festivala
- 'Hrvatski hip-hop: priča', predavanje DJ Phat Phillie-a u sklopu Electronic Beats Festivala
- 'Freaky Friday: strašni kviz', Mala performerska scena, 13.11.
- 'Dani makedonske kulture u Zagrebu – književna večer udruge Spectrum, 27.11.
- 'Književna grupa 90+: predstavljanje', 4.12.
- 'Najjeftinije knjige u gradu za napuštene životinje', udruga Futura, daj šapu, 11.12.
- Čitaonica za pisce Milene Benini, M. Benini i M. M. Perković, 16.12.
- 'Moja ti' Jasne Jasne Žmak, J. J. Žmak i Profil, 18.12.

(gostovanje Književne grupe 90+)

Sva navedena događanja posjetilo je 1,425 osoba.

3. Edukacijski program

Radionica kreativnog pisanja proze ove je godine doživjela svoje deseto izdanje i na njoj je sudjelovalo deset osoba. Kako se na radionici uvijek prijava znatno veći broj osoba no što je mesta na radionici (maksimalan broj polaznika je deset), Zoran Ferić je od 24 prijavljene osobe odabrao 10 polaznika/ca i to su bile: Ivana Perić, Marinela Neralić, Dinka Premužić, Iva Prolić, Ivana Bahun, Dražen Kujundžić, Ivana Ivušić, Hana Hafner, Tana Sirotković i Maja Marchig. Kroz prvu polovicu siječnja, veljaču i ožujak polaznici su s mentorom radili na nizu vježbi kojima je cilj unaprijediti razradu fabule, karakterizaciju likova, dijaloške forme, te stilsku i žanrovsku profilaciju. Nakon okončanja radionice, polaznici su predstavili svoje priče na javnom čitanju u klubu Booksa 12. svibnja a sve njihove priče objavljene su na portalu booksa.hr. Također, tijekom trajanja radionice polaznici su se sastali i razgovarali s dvije književnice i dva književnika po vlastitom izboru, a to su bili Julijana Matanović, Ivana Simić Bodrožić, Pavao Pavličić i Damir Karakaš. S književnicima su polaznici razgovarali o pojedinostima vezanima uz pisanje, objavljivanje radova i prijave na nagradne natječaje, te općenito o književnosti, književnim žanrovima i uzorima. Radionicu kreativnog pisanja poezije polazilo je pet osoba: Maja Omerzu, Ivana Kovačić, Ksenija Čačić, Branimir Dropuljić i Katarina Brajdić. Polaznici su s mentoricom Dortom Jagić radili od početka travnja do konca svibnja. Tijekom ovog perioda polaznici su s mentoricom intenzivno radili na usavršavanju njihove poezije koja je nastala prije radionice, a također su radili i na brojnim vježbama tijekom kojih je nastala nova poezija različitog žanra (lirska, refleksivna, poezija za djecu, angažirana poezija). Osim rada na pisanju, Dorta Jagić s polaznicima je radila i na vježbanju javnog govorenja poezije. Nakon okončanja radionice 10.6.2015. u klubu Booksa održano je i javno čitanje na kojem su polaznici predstavile poeziju koja je nastala na radionici a koja je potom i objavljena na portalu booksa.hr.

(čitanje radova polaznika Radionice kreativnog pisanja proze, Zoran Ferić i Iva Prolić)

CENTAR ZA DOKUMENTIRANJE NEZAVISNE KULTURE

Centar je pokrenut 2011. u suradnji s udrugom Kurziv sa željom da se na jednom mjestu arhivira sve što je od 80-tih napravljeno kroz projekte nezavisne kulture. Osim fizičkog prostora s materijalima, sva se građa postupno digitalizira i na taj način čini dostupnom.

Istraživačko-arhivski program, odnosno rad Centra za dokumentiranje nezavisne kulture podrazumijeva prikupljanje, arhiviranje, digitaliziranje i promoviranje umjetničke produkcije nezavisne kulturne scene. K tome, Centar se kontinuirano trudi iznaći nove pristupe vrednovanju i promociji nezavisne kulture.

Tijekom 2015. godine u Centru se kontinuirano provodilo prikupljanje, obrada, katalogizacija i digitalizacija materijala, provedene su tri radionice arhiviranja za organizacije u nezavisnoj kulturi te je provedena edukacija studenata Muzeologije i Arhivistike s Odsjeka za informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Također, u suradnji s Mrežom Clubture producirana je izložba 'Nezavisni prostori – prostori nezavisnih', koja je postavljena u tri grada – Karlovcu, Splitu i Osijeku. U xsuradnji s udrugom Kurziv organizirane su dvije javne tribine, koje su tematizirale pitanja historiziranja i dokumentiranja nezavisne kulturne scene. U suradnji s Kurzivom i Radio Studentom tijekom ljetnog semestra akademске godine 2014./2015. i zimskog semestra akademске godine 2015./2016. pripremljena je i emitirana emisija 'Abeceda nezavisne kulture'. Održana su dva javna izlaganja u sklopu projekta 'Performing the Museum' koji provodi Muzej suvremenih umjetnosti u Zagrebu. Također, u 2016. godini izrađena je i objavljena web stranica Centra, koja će znatno doprinijeti njegovoj vidljivosti.

Prikupljanje, obrada i katalogizacija materijala

U redovnom djelovanju Centra prikupljeno je preko 700 novih jedinica građe koja se nalazi u Centru u različitoj fazi obrade. Do sada je fizički obrađeno preko 300 plakata, katalogizirano je 225 publikacija, 50 plakata, 96 jedinica audio građe i 60 primjeraka sitnog tiska te je digitalizirano 100 primjeraka plakata.

Radio emisija 'Abeceda nezavisne kulture'

Emisiju 'Abeceda nezavisne kulture' zajednički produciraju i realiziraju Kurziv, Kulturtreger i Radio Student. Od ožujka do lipnja 2015. godine pripremljeno je i emitirano 7 emisija 'Abeceda nezavisne kulture' u trajanju od 45 minuta u jutarnjem programu Radio Studenta ponedjeljkom u 10h. Ovoj seriji emisija prethodio je probni period od listopada 2014. do veljače 2015., tijekom kojeg je realizirano sedam emisija kraćeg formata, u trajanju od 15 minuta. Seriju emisija dugog formata od 45 minuta u 2015. godini pripremio je i realizirao urednički tim sastavljen od novinara Radio Studenta Andreje Pančur, Sunčane Doričić i Tima Hrvaćanina te Dunje Kučinac iz Kulturtregera i Matije Mrakovčić iz Kurziva. Emisija prezentira i dokumentira nezavisnu kulturnu scenu u dijaloškom formatu, pristupajući temama problematski te otvarajući problemska pitanja historiziranja nezavisne scene, njenih živih praksi i njene uloge u širem društveno-kulturnom polju. Teme obrađene od ožujka do lipnja 2015. godine obuhvaćaju: život je i rad Ivice Baričevića Bare (gosti: Darko Kujundžić, Mate Škugor, Franjo Glušac i Igor Hofbauer), nezavisno glazbeno izdavaštvo (Danijel Sikora Six, Igor Banjanin, Igor Mihovilović, Zvonka Obajdin, Vatroslav Miloš), infoshopovi (Marko Strpić, Damir Batarelo, Eugen Babić, Nikola Zadar, Katarina Duplančić), nezavisni prostori izvedbenosti (Nenad Barić - POGON, Mario Kovač (KUM), Irena Boćkai (Punkošipak) i Nikolina Majdak (Trikot Cirkus Teatar), community arhivi (Tamara Štefanac, Nikola Mokrović, Miodrag Mišković, Nataša Bokan, Sebastijan Brumec), strip (Matko Vladanović, Ivana Armanini, Dario Antunović), javna knjižnica, dostupnost znanja i obrazovanja s posebnim fokusom na digitalizirane arhive i umjetnost kao infrastrukturu znanja (Sabina Sobolović i Marcell Mars).

Arhiv radijskih emisija dostupan na portalu Kulturpunkt.hr i Mixcloud stranici Radio Studenta trenutno sadrži više od dvadeset emisija. Emisije se redovito promoviraju na društvenim mrežama Kulturtregera, Kurziva i Radio Studenta.

Radionice samoarhiviranja za organizacije u nezavisnoj kulturi

Tijekom 2015. godine održane su tri radionice samoarhiviranja za organizacije u nezavisnoj kulturi, kojima se one kapacitiraju za uspostavljanje i vođenje organizacijskih arhiva te se jača suradnja između njih i Centra. U Puli je 9. i 10. travnja održana dvodnevna radionica u prostoru Dnevnog Boravka Saveza udruge Rojca, na kojoj je sudjelovalo 8 predstavnika iz 6 organizacija s pulske nezavisne kulturne scene. Radionicu su pripremili i vodile Miljenka Buljević i Dunja Kučinac, a sudjelovali su: Ana Golubić (Društvo turističkih vodiča Pula), Gabrijela Peruško Pujas (SAKUD Pula), Boris Bogunović (Gradsko radionica), Sanja Čerlenica (Udruga Metamedij), Toni Flego (Udruga Metamedij), Marino Jurcan (Udruga Metamedij), Ivana Zaharija (Udruga Merlin), Ana Orsag (Savez udruge Rojca). Osim prijenosa vještina, radionica je rezultirala i razvojem suradnje i komunikacije između organizacija i Centra te prikupljanjem materijala za Centar.

U Splitu je 19. svibnja održana jednodnevna radionica samoarhiviranja u prostoru Beton Kina u Domu mladih. Pripremili su ju i vodile Miljenka Buljević i Dunja Kučinac, a sudjelovalo je ukupno 7 predstavnika iz ukupno 9 organizacija: Oleg Šuran (Platforma 9,81, Fazan), Nataša Bogdanović Jadronja (Međunarodni festival novog filma), Blažena Radas (Kino klub Split), Dona Tomić (Noćna leptirica, Koalicija udruga mladih), Tomislav Margan (Noćna leptirica, Koalicija udruga mladih), Nikša Vukša (Radio KLFM), Sara Pavić (Style Force, Savršen krug). Na radionici se analiziralo stanje u pojedinim organizacijama, usvojene su radne procedure te su izrađeni custom made katalozi prilagođeni potrebama svake organizacije. Prikupljen je i dio materijala prisutnih organizacija.

Treća radionica samoarhiviranja organizirana je 19. lipnja u Karlovcu u sklopu 8. Foruma Saveza udruga Klubtura. Prije same radionice održana je prezentacija Centra svim sudionicima Foruma, a na radionici, koju su pripremili i vodile Miljenka Buljević i Dunja Kučinac, sudjelovalo je 10 predstavnika 10 organizacija članica Saveza udruga Klubtura: Valent Samardžija (Udruga Vibra), Dina Karadžić (Format C), Ana Janjatović Zorica (Studio Artless), Sanda Brumen (Bacači sjenki), Vjekoslav Šipek (Udruga Poluga), Maja Čuljak (Restart), Ljubomir Grgurević (Art radionica Lazareti), Toni Flego (Udruga Metamedij), Sebastijan Brumec (Autonomni centar ACT), Dubravko Matanić (Drugo more). S obzirom da su na radionici okupljene organizacije iz različitih gradova u Hrvatskoj i s različitim iskustvima i stanjima njihovih organizacijskih arhiva, dio radionice uključivao je razmjenu znanja i vještina između samih sudionika.

Javna tribina 'Nezavisni prostori bilježenja: dokumentiranje nezavisne kulturne scene i civilnog društva'

Tribina je održana krajem lipnja 2015. u Showroomu Galerije Nova, a bavila se primjerima community i grassroot arhiviranja u nacionalnoj sredini tako što je okupila predstavnike organizacija te individualne aktere, koji posjeduju ili vode privatne kolekcije materijala proizvedenih i prikupljenih sudjelovanjem na sceni. Gosti tribine su bili Kornel Šeper, voditelj Udruženja za razvoj kulture URK iz Zagreba, Igor Mihovilović, urednik glazbenog labela Guranje s litice i dokumentarist nezavisne glazbene scene, Sebastijan Brumec, voditelj nezavisne knjižnice Tabula rasa te arhiva fanzina iz Čakovca, Nikola Mokrović iz arhiva Documente – Centra za suočavanje s prošlošću. Razgovor je moderirala Dunja Kučinac iz Centra za dokumentiranje nezavisne kulture u Zagrebu.

Izložba 'Nezavisni prostori – prostori nezavisnih'

U suradnji s mrežom Klubtura producirana je izložba Nezavisni prostori – prostori nezavisnih koja je izložena u Karlovcu u lipnju 2015. godine kao dio Clubture Foruma te u Osijeku u listopadu 2015. godine. Koristeći arhivske materijale iz Centra, izložba prezentira klubove, društveno-kulturne centre i ostale prostore koje od početka devedesetih do danas organizacije u nezavisnoj kulturi koriste za rad i prezentaciju svojih programa te okupljanje zainteresirane zajednice. Temom se izložba nastavlja na intervju u arhivi usmene povijesti koje je Kurziv prikupio i objavio tijekom 2015. godine, a u samoj izložbi korištene su informacije i citati iz tog arhiva intervjuja. Autori izložbe su Dunja Kučinac i dizajner Dejan Dragosavac Ruta.

Javna tribina „Abeceda nezavisne kulture: razgovor s organizacijama“

U sklopu izložbe Nezavisni prostori – prostori nezavisnih u Eurodomu u Osijeku u studenom 2015. u suradnji s Kurzivom organizirana je javna tribina o nezavisnoj kulturnoj sceni u Osijeku i Slavoniji koja je okupila tridesetak sudionika, protagonista scene iz Osijeka, Valpova i Vukovara, koji su zajednički rekonstruirali prošla događanja te mapirali aktualne tendencije i probleme s kojima se organizacije nezavisne kulturne scene u tom dijelu Hrvatske suočavaju. Javna tribina, kao i sama izložba, organizirane su u nedovršenom prostoru budućeg osječkog Kulturnog centra upravo kako bi se naglasio nedostatak društvenog i kulturnog centra, odnosno, prostora za nezavisnu kulturu u Osijeku.

Razgovaralo se o suradnjama među udrugama, organizacijama, mrežama i pojedincima te institucijama i donositeljima politika, prostorima za rad i prezentaciju rada organizacija u nezavisnoj kulturi, želenom društveno-kulturnom centru u Osijeku, mogućnostima povezivanja s regijom, uvjetima rada na nezavisnoj sceni te društvenom kontekstu u kojem postoji i razvija se osječka nezavisna scena.

Edukativni program za studente Arhivistike i Muzeologije s Odsjeka za informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

U 2015. godini ostvarena je suradnja s Odsjekom za informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U sklopu suradnje je studentima Arhivistike i Muzeologije omogućeno da tijekom ljetnog semestra akademске godine 2014./2015. svoju obaveznu fakultetsku praksu obavljaju u Centru. U edukativnom programu, koji je trajao od travnja do rujna 2015. godine sudjelovalo je troje studenata. Uz adekvatno mentorstvo Dunje Kučinac i Miljenke Buljević, studenti su upoznati s konceptualnim i praktičnim okvirom rada Centra, s procesima prikupljanja, obrade, pohrane, katalogizacije i digitalizacije građe te su sudjelovali u istraživačkom procesu koji je prethodio produkciji izložbe 'Nezavisni prostori – prostori nezavisnih', kao i u odabiru i pripremi građe za izložbu. Mladim volonterima u Centru pruža se edukacija o svim procesima arhiviranja te o polju nezavisne kulturne scene, u kojoj djeluje mnoštvo udruga mladih i za mlade.

Web stranica Centra

U 2015. godini programirana je i dizajnirana web stranica Centra, koja sadržava sve informacije o njegovom radu, svim aktivnostima koje se provode u sklopu projekta te pojedine producirane sadržaje u digitalnom formatu (snimke radijskih emisija, pojedine vizualne digitalne materijale). Tijekom 2016. godine programirat će se veza web stranice i dokumentacijske baze S++ u Centru. To će omogućiti da se arhiv digitalne građe u Centru, zajedno sa svim relevantnim metapodacima, objavi online, što će ga učiniti dostupnim najširem krugu korisnika. Web stranica Centra znatno podiže njegovu vidljivost, kao i vidljivost svih aktivnosti te materijala i organizacija nezavisne kulture, koje se u njemu pohranjuju. Adresa web stranice Centra: www.abcdnk.hr.

Izlaganja u sklopu projekta Performing the Museum u organizaciji Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu

U suradnji s Muzejom suvremene umjetnosti u Zagrebu 18.11.2015. održana je prezentacija Centra na javnom događanju Performing the Museum u Zagrebu te je od 2.-4.12.2015. organizirana posjeta Fondaciji Tepias u Barceloni u sklopu izložbe How to do things with documents.

(Radionica Centra za dokumentiranje nezavisne kulture u Puli)

PORTAL ZA KNJIGU I KNJIŽEVNOST BOOKSA.HR

Portal je pokrenut 2007. godine a cilj mu je vratiti književnost u svakodnevni život, i to ne samo otvaranjem medijskog prostora, nego postavljanjem književnih djela u širi kontekst, poticanjem ljudi da prepoznaju čitanje kao inteligentnu zabavu koja će ih prodrmati i razбудiti, a ne uspavati.

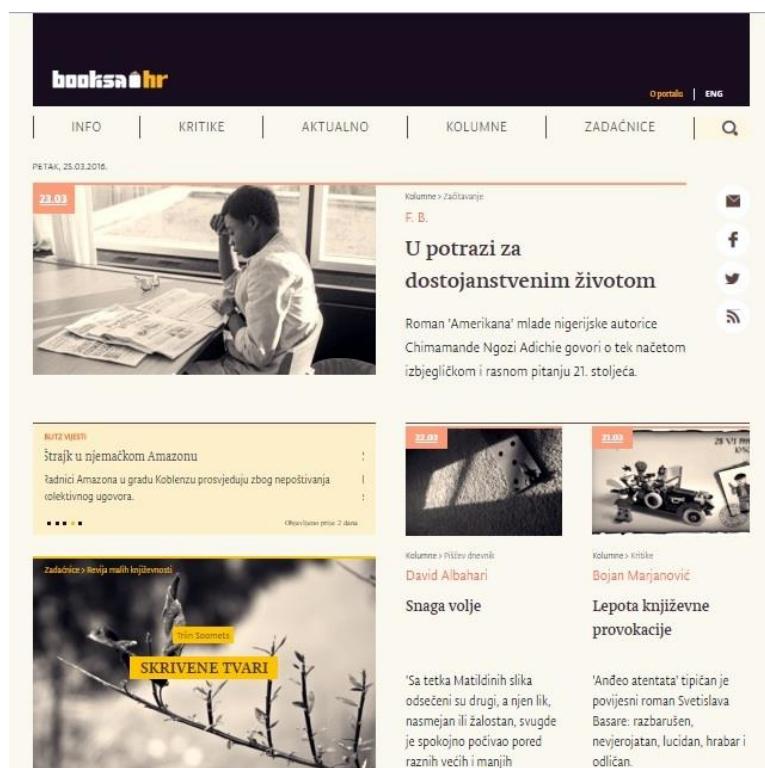
Sadržaj portala čine tekstovi o književnosti, ali i književna djela (*Zadaćnice*). Na portalu izlaze originalne kolumnе i 'začitavanja', no čak i u konvencionalnim novinarskim formama (vijesti, intervju, kritike) nastoji se podcrtati osobni pečat svakog autora, zauzeti kritički stav i potaknuti znatiželju.

Suradnici portala su manjim dijelom poznati i dokazani autori, a većim dijelom mladi novinari i pisci kojima Booksin portal često služi kao prvo profesionalno iskustvo.

U 2015. godini na portalu je objavljeno: 399 vijesti, 524 najave, 485 knjiga, 2 dosjea, 26 mikropriča, 11 tekstova u sklopu Revije malih književnosti – Baltik, 18 kratkih priča polaznika Radionice kreativnog pisanja Zorana Ferića, 4 izbora poezije polaznika Radionice kreativnog pisanja Dorte Jagić, 51 književna kritika, 49 recenzija u rubrici 'Začitavanja', 11 članaka u rubrici 'Konkretno o knjizi', 147 kolumni, 44 intervjuja te 15 reportaža.

U prošloj godini na portalu su radile 2 stalno zaposlene osobe te 22 vanjskih suradnika, a ostvareno je 298,519 jedinstvenih posjeta.

U 2015. pokrenuta je nova rubrika, novinarsko-politički komentar naziva "Konkretno o knjizi". Također, napravljen je i redizajn portala. U rubrici "Piščev dnevnik" Davidu Albahariju priključila se književnica Daša Drndić. Tijekom godine provedene su dvije jednomjesečne prakse za mlade novinare, a proveden je i "Tematski tjedan" (9. mjesec) u sklopu kojeg su svi tekstovi portala bili vezani uz krovnu temu "Učitelj neznalica". U studenom je u suradnji s udugom Kurziv održan "Kolokvij o kritici".

FESTIVAL REVIJA MALIH KNJIŽEVNOSTI – BALTIK

Cilj Revije malih književnosti je skrenuti pažnju i poduprijeti 'male književnosti', odnosno književnosti koje ne nastaju na velikim svjetskim jezicima. Manifestacija već deset godina predstavlja autore koji su u svojim zemljama prepoznati kao snažni kreativni glasovi no čija djela kod nas još nisu prevedena i objavljena. Na ovaj način Revija malih književnosti pomaže ne samo otkrivanju novih i zanimljivih imena već se potiče i afirmiranje književnosti koja možda nema snažan komercijalni potencijal no svakako ima kvalitetu. Važan aspekt Revije malih književnosti je što, osim zagrebačke publike, s autorima i njihovim djelom upoznaje i hrvatske izdavače i prevoditelje te organizatore rezidencijskih programa za književnike s ciljem da im omogući platformu za potencijalnu suradnju. U proteklih deset godina Revija malih književnosti zagrebačkoj je publici predstavila pisce i spisateljice iz jugoistočne Europe (Bugarske, Rumunjske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne

Gore, Kosova, Grčke, Makedonije i Albanije) koji su etablirani u svojim matičnim zemljama, no čija djela nisu prevedena i objavljena kod nas pa su stoga hrvatskoj javnosti potpuno nepoznati.

Na manifestaciji su predstavljene autorice i autori iz tri zemlje Baltika: Latvije, Litve i Estonije. Festival se održao u klubu Booksa u Zagrebu od 21. do 23. listopada a na njemu se književnoj publici predstavilo 28 književnika kroz prijevode u festivalskoj knjizi, te 10 književnika i 2 selektora kroz gostovanje na festivalu.

Arvis Viguls, prevoditelj i književni kritičar bio je latvijski selektor koji je odabrao 10 autora čije je tekstove s latvijskog prevela Santa Domijan Zviedre uz stručnu pomoć hrvatske književnice Dorte Jagić, dok su jednog autora s ruskog preveli Marko Pogačar i Ivo Alebić. Latvijski autori zastupljeni s prijevodima su: Inga Gaile, Marts Pujats, Sergej Timofejev, Pauls Bankovskis, Liana Langa, Janis Jonevs, Inga Žolude, Artis Ostups i Karlis Verdins od kojih su Karlis Verdiins, Inga Žolude, Sergej Timofejev, Pauls Bankovskis i izbornik Arvis Viguls gostovali na festivalu u Zagrebu.

Estonске književnike odabrao je Jan Kaus, književnik, književni kritičar te organizator književnog festivala u Tallinu. Tekstove je preveo Boris Vidović s finskog i engleskog jezika jer još nemamo prevoditelja s estonskog na hrvatski. U festivalskoj knjizi objavljeni su tekstovi 8 književnika i to Indrek Hargla, Triin Soomets, Andrei Hvostov, Asko Kunnapp, Kristiina Ehin, Urmas Vadi, Jurgen Rooste i Marja Kangro od kojih su Jurgen Rooste, Urmas Vadis, Triin Soomets, Indrek Hargla i selektor Jan Kaus gostovali na festivalu u Zagrebu.

Prevoditeljica Mirjana Bračko izabrala je 10 litavskih književnika čije je tekstove prevela za festivalsku knjigu. Oni su: Tomas Staniulis, Birute Jonuškaite, Renata Šerelyte, Rimvydas Stankevičius, Gintaras Grajauskas, Laura Sintija Černiauskaite, Donatas Petrošius, Indre Valantinaite, Undine Radzevičiute i Rimantas Kmita od kojih su Indre Valantinaite i Undine Radzevičiute gostovale na festivalu u Zagrebu.

Za potrebe festivala festivalska knjiga je objavljena u nakladi od 100 primjeraka te distribuirana izdavačima, novinarima u kulturi, urednicima, organizatorima književnih manifestacija i rezidencijalnih programa u Hrvatskoj i regiji.

(Revija malih književnosti – Baltik, 2. večer)

INSTITUCIONALNI RAZVOJ

Edukacija iz menadžmenta u kulturi i obnova kluba

Edukacija iz menadžmenta u kulturi trajala je od jeseni 2013. do ljeta 2015. godine, omogućilo ju je Ministarstvo kulture RH, a provodili stručnjaci i stručnjakinje iz DeVos Institute-a u Washingtonu. Djelatnici udruge sudjelovali su na seminarima održanima u Zagrebu kao i online seminarima, a sve aktivnosti iz institucionalnog marketinga osmišljavale su se i provodile uz mentorstvo konzultantice instituta Sandre Gibson. Edukacija je uspješno okončana, a rezultirala je povećanom vidljivošću kluba Booksa i njegovih programa.

Obnova kluba Booksa započela je početkom godine, nakon što je uspješno provedena crowdfunding kampanja putem koje se prikupio dio sredstava za obnovu, a koja su potrošena na nabavu klimatizacijskog sustava te novog ozvučenja (miks pulta, mikrofona, stalaka, kablova). Izrada novog znaka na pročelju kluba je osigurana kroz donaciju. Opsežni radovi u klubu odvijali su se koncem srpnja i u prvoj polovici kolovoza kada je popravljen drveni pod, oličen je cijeli klub, popravljena je velika oglašna ploča u klubu te drvena sjedišta, proširena je pozornica za pola metra, izrađen je novi znak „booksa“ za unutrašnjost kluba, te je instalirano neophodno osvjetljenje pozornice s pet manjih reflektorica. Prije ovih radova obavljeno je preliminarno i neophodno čišćenje kluba što je podrazumijevalo rješavanje problema glomaznog otpada (stari rashodovani namještaj, računalna i elektronička oprema, stara limena rasvjeta, stari drveni znak „Books“ s pročelja kluba), dok je temeljito čišćenje cijelog kluba obavljeno nakon što su završili svi radovi. Obnova kluba, osim sredstvima iz crowdfunding kampanje omogućena je zahvaljujući i finansijskoj podršci Ministarstva kulture i Zaklade Kultura nova.

Proslava obnove kluba Booksa nazvana „Fešta od popravaka“ održala se 11. rujna ove godine i bila je otvorenog i javnog karaktera. „Fešti od popravaka“ prisustvovalo je više od 350 osoba, članica i članova kluba, suradnika na programima, gostiju programa, susjeda, redovitih posjetitelja, te osoba iz kulturnog i umjetničkog života Zagreba.

(„Fešta od popravaka“)

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI I PARTNERSTVO U PROJEKTIMA PROGRAMA KREATIVNA EUROPA

U ožujku ove godine djelatnica udruge Ana Profeta boravila je u Barceloni. Svrha ovog putovanja bila je popratiti književni festival Kosmopolis, te posjetiti slične organizacije kako bi se uspostavili kontakti i moguća suradnja za daljnji razvoj klupske aktivnosti. Do kraja godine došlo je do realizacije ove ideje jer je dogovorena suradnja sa španjolskom platformom Goteo koja se odnosi na radionicu razvoja publike koju će udruga Kulturtreger organizirati u Zagrebu koncem svibnja, ili početkom lipnja 2016. a koju će voditi stručnjaci iz Gotea.

Koncem godine Miljenka Buljević boravila je na studijskoj posjeti Storytelling festivalu u Edinburghu. Cilj posjete bio je steći uvid te prikupiti iskustva u organiziranju programa koji se temelje na pripovijedanju, a što je aktivnost koja se u klubu Booksa planira uvesti u jesen 2016. godine. Storytelling festival se održava svake godine u listopadu i bavi se tradicionalnom umjetnošću pričanja priča. Iako kao takav spada u stvari u kulturnu baštinu Škotske, festival je svojim formatima, izborom umjetnika te trandisciplinarnim pristupom književnosti iskoracio iz sfere tradicije u suvremenu umjetničku i kulturnu produkciju. Tako se u tradicionalne priče unose suvremeni elementi začudnosti i eksperimenta, trenutne društvene i političke teme (zaštita okoliša, ljudska prava, LGBT prava) ili se iskoracuje iz tradicionalnih prostora u one koji komuniciraju s modernim životom poput pričanja priča na trgovima, u barovima ili javnim parkovima. Posebni gosti ovog izdanja bili su umjetnici iz Sirije, Jordana i Maroka, a jedan od fokusa festivala bio je na digitalnoj tehnologiji i internetu te ulozi koju igraju u razvoju ove tradicionalne vještine.

U 2015. godini započela je i provedba dva projekta koja se financiraju iz sredstava fonda Kreativna Europa Europske unije, a u kojem je udruga Kulturtreger partnerska organizacija. Prvi je projekt Aesthetic Education Expanded čiji je nositelj Multimedijalni institut iz Zagreba, a drugi se odnosi na potporu književnoj platformi Literature Across Frontiers čija je članica i Kulturtreger.

KOMUNIKACIJSKI KANALI

Postojeću komunikacijsku praksu, kako za aktivnosti vlastite produkcije tako i za sva ugošćavanja drugih organizacija ili pojedinaca, čine ove komponente: 1) Portal booksa.hr - gdje se objavljaju najave svih događanja u klubu Booksa, portal ima oko 30,000 jedinstvenih posjeta mjesечно, 2) Objave za medije - obavijesti o svim događanjima u klubu pravovremeno se šalju na medijsku mailing listu na kojoj je preko 160 adresa a koja se redovito ažurira, 3) Newsletter za članove kluba - članstvo kluba se tjedan dana unaprijed obavještava o svim događanjima u klubu a newsletter se šalje na oko 8,500 adresa, 4) Facebook stranica - na stranici se redovito najavljaju sva događanja, putem izrade tzv. evenata i putem objave statusa, a stranicu trenutno prati preko 9,000 osoba, 5) Twitter - događanja se najavljaju i putem ove socijalne mreže gdje Booksin profil trenutno prati preko 3,000 osoba, 6) Ovlašavanje u prostoru - u prostoru kluba postoji velika školska ploča koja se proteže duž cijelog zida a na kojoj se ispisuju najave svih događanja u klubu za naredni tjedan, 7) Izravna komunikacija s korisnicima.

Aktivnosti udruge Kulturtreger popratili su brojni elektronički i tiskani mediji u zemlji (T-Portal, Kulturpunkt.hr, Mvinfo, Culturenet, Hrvatska televizija, TV 24sata, TV Student, Najboljeknjige.com, Ziher.hr, Ravnododna.com, H-Alter, Voxfeminae, Dnevnik.hr, Najnovijevijesti.net, Croportal, Kulturazagrebu.hr, Zbivanja.hr, Monitor.hr, Urbancult, Libela.org, Last.fm, Hrvatski radio, Radio Sljeme, Radio 101, Radio Student, Radio 808, Radio Enter, Radio Yammat, Otvoreni radio, Jutarnji list, Novi list, Glas Slavonije, Zarez, Večernji list, Slobodna Dalmacija, Nacional, Novosti, Šibenski novi tjednik, Telegram...).

Udrugu kulturtreger u 2015. godini finansijski su podržali:

Ministarstvo kulture RH

Grad Zagreb, Gradski ured za kulturu, obrazovanje i sport

Zaklada Kultura nova

Agencija za elektroničke medije

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Balkans Arts & Culture Fund